

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІРПІНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»**

Циклова комісія маркетингу, торгівлі та харчових технологій

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Заступник директора
з навчальної роботи**

**Вікторія СОВА
2025 року**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Основи психології та етика ділового спілкування»

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань

07 Управління та адміністрування

(шифр і назва галузі знань)

освітньо-професійна
програма

Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

спеціальність

076 «Підприємництво та торгівля»

відділення

Підприємництва

(назва відділення)

Робоча програма

«Основи психології та етика ділового спілкування»

(назва навчальної дисципліни)

для студентів

за галуззю знань

07 Управління та адміністрування

спеціальністю

076 «Підприємництво та торгівля»

освітньо-професійна

програма

Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

«29» серпня 2025 року, - 14 с.

Розробник:

Аліна ПЕТРЕНКО, викладач спеціаліст

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії маркетингу, торгівлі та харчових технологій

Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

Голова циклової комісії маркетингу, торгівлі та харчових технологій

Н. Дубас

Схвалено методичною радою коледжу.

Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

Голова

Д. Костюк

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітньо-професійна програма, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма здобуття освіти
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 07 Управління та адміністрування	Обов'язкова
Розділів – 2	Спеціальність: 076 «Підприємництво та торгівля» Освітньо-професійна програма: Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 120		2-й
		Семестр:
3-й		
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти: аудиторних – 4,5 самостійної роботи – 3,5	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Лекції:
		34 год.
		Практичні, семінарські:
		34 год.
		Лабораторні:
		0 год.
		Самостійна робота:
		52 год.
Вид контролю:		
Підсумкова контрольна робота		

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: для денної форми здобуття освіти – 68/52

2. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи психології та етика ділового спілкування» є закладання фундаментальних психологічних знань, ознайомивши студентів із найзагальнішими поняттями, проблемами та закономірностями психічної діяльності людини, визначення шляхів формування власного іміджу, розвитку особистісного творчого потенціалу для майбутньої професійної діяльності та оволодіння такими базовими поняттями як: об'єкт та предмет психології, метод, методологія, психіка, свідомість, самосвідомість, несвідоме. Головна увага приділяється оволодінню навичками міжособистісних взаємин і ділового спілкування, розвитку навчально-пізнавальних здібностей та творчого мислення студентів, формуванню здатності адаптуватися до вимог суспільства та свідомої участі у їх гуманізації, підготовці до професійної діяльності та дієвої участі у житті громадянського суспільства.

Перелік компетентностей студентів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Спеціальні компетентності (СК):

СК5. Здатність здійснювати діяльність із дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької та торговельної діяльності.

СК6. Здатність виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких та торговельних структур.

СК8. Здатність визначати та задовольняти потреби споживачів як пріоритетних суб'єктів ринку.

3. Передумови вивчення навчальної дисципліни

Дана навчальна дисципліна базується на раніше здобутих результатах навчання таких навчальних дисциплін, як «Безпека життєдіяльності», «Культурологія», «Соціологія».

4. Очікувані результати навчання

Результати навчання (РН):

РН2. Застосовувати знання, розуміння закономірностей та сучасних досягнень у підприємницькій діяльності із професійною метою.

РН3. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.

РН6. Проявляти ініціативу та підприємливість, володіти навичками міжособистісної взаємодії для досягнення професійної мети.

РН7. Застосовувати всебічні спеціалізовані емпіричні й теоретичні знання у сфері підприємництва та торгівлі для подальшого використання у практичній діяльності.

5. Критерії оцінювання

Критерії оцінювання знань студентів наведено в додатку до робочої програми навчальної дисципліни.

6. Засоби оцінювання

Контрольні заходи включають поточний, тематичний та підсумковий контроль знань студента.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських (практичних) занять та у процесі здійснення самостійної роботи у таких формах: експрес-опитування, тести, реферати, вирішення ситуаційних завдань, студентські презентації, робота в Інтернет тощо.

Модульний контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання студентів на визначених його етапах.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі.

7. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Пізнавальна сфера особистості

Тема 1. Психологія як наука та етапи її становлення

Поняття про психологію. Предмет та завдання психології. Основні галузі психології. Етапи історичного поступу психології.

Тема 2. Поняття про психіку, свідомість, діяльність

Поняття про психіку. Свідомість. Діяльність. Основні методологічні принципи в психології. Методи психології.

Тема 3. Відчуття і сприймання

Поняття про відчуття. Фізіологічне підґрунтя відчуттів. Класифікація і різновиди відчуттів. Поняття про сприймання. Властивості сприймання.

Тема 4. Пам'ять. Мислення та інтелект.

Поняття про пам'ять. Види пам'яті. Поняття про мислення. Операції мислення. Інтелект.

Тема 5. Увага. Мовлення

Поняття про увагу. Види уваги. Властивості уваги. Мова, мовлення. Різновиди мовлення.

Тема 6. Уява. Емоції та почуття. Воля

Поняття про уяву. Види уяви. Поняття про емоції і почуття. Поняття про волю.

Тема 7. Особистість, потреби і мотиви

Поняття «індивід», «особистість», «індивідуальність». Структура особистості. Розвиток особистості. Потреби і мотиви.

Тема 8. Здібності, темперамент, характер

Характеристика здібностей. Темперамент. Поняття про характер. Структура характеру.

Розділ 2. Психологічні основи ділової етики

Тема 9. Теоретико-методологічні засади етики бізнесу

Теоретичні та практичні засади бізнесу як соціального феномена. Розвиток та сучасний стан етичних теорій. Інституалізація етичних основ діяльності організацій. Поняття моделі підприємницької етики згідно з соціальною відповідальністю бізнесу.

Тема 10. Бізнес-етика організації

Етичні кодекси, їх значення для формування етичної поведінки в організації. Мораль, моральні цінності та моральна культура. Роль менеджера у формуванні етики поведінки та спілкування. Етико-психологічні основи взаємин керівника і підлеглих. Етико-психологічні засади взаємин з клієнтами та партнерами по бізнесу.

Тема 11. Етичні норми ділового спілкування

Поняття "комунікація", "спілкування", "ділове спілкування". Культура ділового спілкування. Етичні норми і нормативи. Етичні правила ділового спілкування. Способи ділового спілкування. Засоби ділового спілкування. Індивідуальні та колективні форми обговорення ділових проблем. Особливості бесід телефоном. Публічний виступ у діловому спілкуванні. Організація і проведення нарад та зборів.

Тема 12. Корпоративна етика

Сутність корпоративної культури в організації. Функції та типи корпоративної культури. Структура корпоративної культури. Формування корпоративної культури. Взаєморозуміння та міжособистісні конфлікти в організації. Механізми взаєморозуміння. Управління міжособистісними конфліктами в організації

Тема 13. Ділові зустрічі та переговори

Підготовка та проведення ділових зустрічей. Особливості ведення ділових переговорів. Роль презентації в діловому житті. Етичні вимоги до проведення презентації. Функції та задачі виставок, ярмарків, вплив на розвиток ділових відносин.

Тема 14. Бізнес-етикет: сутність, правила

Етикет як морально-естетична культура спілкування. Службовий етикет: моральні принципи і засади. Культура поведінки поза службою. Український комунікативний етикет.

Тема 15. Ділова атрибутика. Імідж ділової людини

Візитівка як інструмент ділового спілкування. Сувеніри і подарунки в діловій сфері. Означення іміджу. Імідж організації. Імідж ділової людини.

8. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
л		сем	п	с.р.	
Розділ 1. Пізнавальна сфера особистості					
Тема 1. Психологія як наука та етапи її становлення.	7	2	2		3
Тема 2. Поняття про психіку, свідомість, діяльність.	7	2	2		3
Тема 3. Відчуття і сприймання	7	2	2		3
Тема 4. Пам'ять. Мислення та інтелект.	7	2	2		3
Тема 5. Увага. Мовлення	7	2	2		3

Тема 6. Уява. Емоції та почуття. Воля	7	2	2		3
Тема 7. Особистість, потреби і мотиви	7	2	2		3
Тема 8. Здібності, темперамент, характер	11	4	4		3
Разом за розділом 1	60	18	18		24
Розділ 2. Психологічні основи ділової етики					
Тема 9. Теоретико-методологічні засади етики бізнесу	8	2	2		4
Тема 10. Бізнес-етика організації	8	2	2		4
Тема 11. Етичні норми ділового спілкування	10	4	2		4
Тема 12. Корпоративна етика	8	2	2		4
Тема 13. Ділові зустрічі та переговори	8	2	2		4
Тема 14. Бізнес-етикет: сутність, правила	8	2	2		4
Тема 15. Ділова атрибутика. Імідж ділової людини	8	2	2		4
Підсумкова контрольна робота	2			2	
Разом за розділом 2	60	16	14	2	28
Усього годин	120	34	32	2	52

9. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми та зміст семінарських занять	Кількість годин
1.	Тема 1. Психологія як наука та етапи її становлення. 1. Психологія як наука, її предмет, завдання. 2. Етапи розвитку психології. 3. Місце психології серед інших наук. 4. Основні галузі психології. 5. Основні принципи психології. 6. Головні напрямки в сучасній психології. 7. Глибинна психологія. 8. Трансперсональна психологія. 9. Внесок провідних вітчизняних вчених у психологічну науку (П. І. Ковалевський, М. М. Ланге, П. Р. Чамата, П. І. Зінченко, Г. С. Костюк, В. А. Роменець, С.Д.Максименко).	2
2.	Тема 2. Поняття про психіку, свідомість, діяльність. Принципи та методи психології. 1. Визначення свідомості та її компоненти. 2. Властивості свідомості та її стани (неспання, сон). 3. Змінені стани свідомості (медитація). 4. Поняття самосвідомості. 5. Комплекси особистості. 6. Основні архетипи: Самість, Аніма і Анімус, Персона, Тінь, Мудрець, Трікстер, Мати. 7. Українські жіночі та чоловічі архетипи. 8. Поняття про діяльність, мета і мотиви діяльності. 9. Структура діяльності. 10. Засоби діяльності, процеси їх засвоєння. 11. Творча діяльність.	2

	<p>12. Розвиваюче значення гри для дитини.</p> <p>13. Індивідуальний стиль діяльності.</p> <p>14. Основні принципи психології: розвитку, детермінізму, історичності, єдності психіки та діяльності, науковості та ін.</p> <p>15. Теоретичні методи дослідження особистості.</p> <p>16. Загальна характеристика емпіричних методів вивчення особистості.</p> <p>17. Спостереження. Анкетні методи. Психологічне тестування.</p> <p>18. Метод аналізу продуктів діяльності особистості.</p>	
3.	<p>Тема 3. Відчуття і сприймання</p> <p>1. Поняття про відчуття. Фізіологічні основи відчуттів.</p> <p>2. Класифікація відчуттів.</p> <p>3. Основні характеристики відчуттів (сенсорна адаптація, сенсibiliзація, просторова локалізація, часова характеристика, синестезія).</p> <p>4. Поняття про сприймання, його характерні особливості.</p> <p>5. Різновиди сприймань.</p> <p>6. Порушення сприймання (ілюзії, галюцинації).</p>	2
4.	<p>Тема 4. Пам'ять. Мислення та інтелект.</p> <p>1. Поняття про мислення. Форми мислення.</p> <p>2. Різновиди мислення.</p> <p>3. Поняття інтелекту та його характеристики.</p> <p>4. Поняття про пам'ять. Види пам'яті.</p> <p>5. Запам'ятовування і його різновиди.</p> <p>6. Забування та його причини.</p> <p>7. Мнемотехніка, основні мнемотехнічні прийоми удосконалення розумових операцій.</p>	2
5.	<p>Тема 5. Увага. Мовлення</p> <p>1. Поняття про мову, мовлення та спілкування.</p> <p>2. Різновиди мовлення.</p> <p>3. Засоби спілкування.</p> <p>4. Поняття про увагу. Фізіологічне підґрунтя уваги.</p> <p>5. Види уваги та їх порівняльні характеристики.</p> <p>6. Характерні особливості уваги.</p>	2
6.	<p>Тема 6. Уява. Емоції та почуття. Воля</p> <p>1. Поняття про уяву. Види уяви.</p> <p>2. Фізіологічні основи уяви.</p> <p>3. Прийоми створення уявних образів.</p> <p>4. Форми уяви та їх характеристика.</p> <p>5. Поняття про уявлення. Види уявлення.</p> <p>6. Розвиток уяви.</p> <p>7. Поняття про емоції та почуття.</p> <p>8. Форми переживання емоцій та почуттів.</p> <p>9. Поняття про волю. Довільні дії та їх особливості.</p> <p>10. Головні якості волі.</p> <p>11. Безвілля, його причини і боротьба з ними.</p>	2
7.	<p>Тема 7. Особистість, потреби і мотиви</p> <p>1. Фрейдизм і неофрейдизм.</p> <p>2. Гуманістичні теорії особистості.</p> <p>3. Особистість у теорії С.Л.Рубінштейна.</p> <p>4. Теорія діяльності О.М.Леонтьєва та поняття особистості.</p> <p>5. Концепція особистості Г.С.Костюка.</p>	2

	6. Співвідношення понять „людина”, „індивід”, „особистість”, „індивідуальність”. 7. Структура особистості. 8. Рушійні сили розвитку особистості. 9. Біологічне і соціальне в структурі особистості. 10. Поняття про егоїдентичність. 11. „Я– образ” і „Я–концепція”. 12. Самооцінка особистості. 13. Механізми психологічного захисту. 14. Мотиваційна сфера особистості. 15. Класифікація потреб. Потреби і мотиви. 16. Класифікація мотивів.	
8.	Тема 8. Здібності, темперамент, характер 1. Поняття про здібності. 2. Структура здібностей. 3. Різновиди здібностей. 4. Індивідуальні відмінності у здібностях та їх природа. 5. Поняття про темперамент. 6. Типи темпераментів. 7. Головні властивості темпераменту. 8. Фізіологічне підґрунтя темпераменту. 9. Вплив темпераменту на діяльність людини. 10. Поняття про характер. 11. Структура характеру. 12. Головні риси типового характеру. 13. Природа характеру. 14. Формування характеру.	4
9.	Тема 9. Теоретико-методологічні засади етики бізнесу 1. Теоретичні та практичні засади бізнесу як соціального феномена. 2. Розвиток та сучасний стан етичних теорій. 3. Види етичних норм: універсальні, групові, особистісні. 4. Інституалізація етичних основ діяльності організацій. 5. Етика та етикет. 6. Сутність і зміст етики ділових відносин. Структура етики бізнесу.	2
10.	Тема 10. Бізнес-етика організацій 1. Етичні кодекси, їх значення для формування етичної поведінки в організації. 2. Етичні норми: правила та використання в управлінській сфері. 3. Особливості роботи керівника і норми його поведінки. 4. Етичні норми у взаємовідносинах із діловими партнерами, конкурентами. 5. Гендерні засади ділової етики 6. Меценатство як прояв етичної поведінки.	2
11.	Тема 11. Етичні норми ділового спілкування 1. Культура ділового спілкування – важлива умова професіоналізму бізнесмена. 2. Ділове спілкування, його особливості, способи та засоби. 3. Техніка ефективного спілкування. 4. Індивідуальні ділові бесіди. 5. Публічний виступ у діловому спілкуванні. Етикет публічного	2

	<p>мовлення.</p> <p>6. Мовне спілкування як показник рівня культури співрозмовників.</p> <p>7. Особливості бесід по телефону.</p> <p>8. Правила спілкування в електронному просторі.</p> <p>9. Елементи мовного етикету в діловому листуванні.</p>	
12.	<p>Тема 12. Корпоративна етика</p> <p>1. Корпоративна культура підприємства. Типи корпоративної культури.</p> <p>2. Основні концепції, рівні корпоративної культури.</p> <p>3. Цінності організації та їх вплив на формування корпоративної культури.</p> <p>4. Способи підвищення етичного рівня організації.</p> <p>5. Корпоративна соціальна відповідальність.</p> <p>6. Міжособистісні конфлікти у спілкуванні. Конфлікти в організації.</p>	2
13.	<p>Тема 13. Ділові зустрічі та переговори</p> <p>1. Культура організації і проведення ділової бесіди.</p> <p>2. Підготовка та проведення ділових зустрічей.</p> <p>3. Етикет ділових зустрічей.</p> <p>4. Стратегії та технології ведення переговорів.</p> <p>5. Ділові переговори: етичні норми і стандарти.</p> <p>6. Дискусія як форма колективного обговорення ділової проблеми.</p>	2
14.	<p>Тема 14. Бізнес-етикет: сутність, правила</p> <p>1. Історія розвитку етикету.</p> <p>2. Поняття та види етикету.</p> <p>3. Сучасний діловий протокол та етикет.</p> <p>4. Стандартні етикетні ситуації.</p> <p>5. Культура поведінки поза службою.</p> <p>6. Український комунікативний етикет. Традиційні форми і правила етикету.</p>	2
15.	<p>Тема 15. Ділова атрибутика. Імідж ділової людини</p> <p>1. Правила вручення й отримання візитівок. Види візитівок.</p> <p>2. Сувеніри і подарунки в діловій сфері.</p> <p>3. Етикет національних символів.</p> <p>4. Імідж як умова ділового успіху.</p> <p>5. Заповзятливість – найвагоміша складова іміджу підприємця.</p> <p>6. Зовнішній вигляд ділової людини.</p> <p>7. Основні елементи корпоративного іміджу.</p>	2
	Разом	32

10. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми і зміст практичних занять	Кількість годин
1.	Підсумкова контрольна робота	2
	Разом	2

11. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми і зміст лабораторних занять	Кількість годин
1.	Не передбачено навчальним планом.	

12. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми і зміст самостійної роботи	Кількість годин
1.	Тема 1. Психологія як наука та етапи її становлення. 1.Етапи історичного поступу психології.	3
2.	Тема 2. Поняття про психіку, свідомість, діяльність. Принципи та методи психології 1.Методи психології.	3
3.	Тема 3. Відчуття і сприймання 1.Поняття про сприймання. 2.Властивості сприймання.	3
4.	Тема 4. Пам'ять. Мислення та інтелект. 1.Операції мислення. 2.Інтелект.	3
5.	Тема 5. Увага. Мовлення 1.Мова, мовлення. 2.Різновиди мовлення.	3
6.	Тема 6. Уява. Емоції та почуття. Воля 1.Поняття про емоції і почуття. 2.Поняття про волю.	3
7.	Тема 7. Особистість, потреби і мотиви 1.Розвиток особистості. 2.Потреби і мотиви.	3
8.	Тема 8. Здібності, темперамент, характер 1.Поняття про характер. 2.Структура характеру.	3
9.	Тема 9. Теоретико-методологічні засади етики бізнесу 1.Інституалізація етичних основ діяльності організацій. 2.Поняття моделі підприємницької етики згідно з соціальною відповідальністю бізнесу.	4
10.	Тема 10. Бізнес-етика організацій 1.Етико-психологічні основи взаємин керівника і підлеглих. 2.Етико-психологічні засади взаємин з клієнтами та партнерами по бізнесу.	4
11.	Тема 11. Етичні норми ділового спілкування 1.Публічний виступ у діловому спілкуванні. 2.Організація і проведення нарад та зборів.	4
12.	Тема 12. Корпоративна етика 1.Механізми взаєморозуміння. 2.Управління міжособистісними конфліктами в організації.	4
13.	Тема 13. Ділові зустрічі та переговори 1.Роль презентації в діловому житті. Етичні вимоги до проведення презентації. 2.Функції та задачі виставок, ярмарків, вплив на розвиток ділових відносин.	4
14.	Тема 14. Бізнес-етикет: сутність, правила 1.Культура поведінки поза службою. 2.Український комунікативний етикет.	4
15.	Тема 15. Ділова атрибутика. Імідж ділової людини 1.Імідж організації	4

	2.Імідж ділової людини	
	Разом	52

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом.

14. Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Презентації в PowerPoint, відеоролики. Навчально-методичне забезпечення з навчальної дисципліни, розміщене у навчально-інформаційному середовищі Moodle.

15. Заняття, що підлягають оцінюванню

Розділ 1									Розділ 2							Підсумкова к.р.	III семестр	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	Тематична 1	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15			Тематична 2
C3 1	C3 2	C3 3	C3 4	C3 5	C3 6	C3 7	C3 8, 9		C3 10	C3 11	C3 12	C3 13	C3 14	C3 15	C3 16			
Максимальна оцінка - 12 балів																		
Мінімальна оцінка – 1 бал																		

16. Рекомендовані джерела інформації

ОСНОВНА

Підручники (навчальні посібники)

1. Загальна психологія: Підручник / С.Д. Максименка, 2025. – 517 с.
2. Максименко С.Д. Загальна психологія: Навчальний посібник / С.Д.Максименко. - К.: Центр навчальної літератури, 2021. – 272 с.
3. Москалець В.П. Загальна психологія: Підручник / В.П.Москалець. –К.: Ліра, 2020.– 564 с.

ДОПОМІЖНА

4. Доскач С.С. Загальна та вікова психологія: навчально-методичний посібник/ Доскач С.С., Костик Л.Б. - Чернівці: ЧНУ, 2023. - 256 с.
5. Дуткевич Т.В. Загальна психологія. Теоретичний курс: навчальний посібник /Дуткевич Т.В. - К.: Центр навчальної літератури, 2021. – 388 с.
6. Колобич О.П. Загальна психологія. Навчально-методичний посібник /Колобич О.П. – Львів: Растр-7, 2019. – 172 с.
7. Савчин М.В. Загальна психологія: Підручник /- К.: Академія, 2020. -344 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. Mindly професійна психологічна терапія онлайн. URL: <https://mindlyspace.com/uk> (дата звернення: 09.08.2023).
2. Психологи поруч з підлітками під час війни. Спільний проект МОН України та UNICEF. URL: <https://poruch.me/> (дата звернення: 09.08.2023).
3. Психологічний журнал. URL: <http://psyj.udpu.edu.ua/> (дата звернення: 09.08.2023).

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЇ ТА ЕТИКА ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ»**

Для денної форми здобуття освіти

Робочою програмою навчальної дисципліни «Основи психології та етика ділового спілкування» передбачено вивчення 2-х розділів обсягом (кредитів ЄКТС):

1 розділ – 2,0 (60 год.);

2 розділ – 2,0 (60 год.);

Робочою програмою навчальної дисципліни передбачено застосування 3-х форм контролю знань студентів: поточного, тематичного, підсумкового.

1. Поточний контроль.

За кожним елементом розділу, передбаченого робочою програмою навчальної дисципліни, обов'язкова певна форма поточного оцінювання знань. Такими формами можуть бути:

- усне опитування;
- письмова контрольна робота (відповіді на питання лекційного курсу, розв'язання задач, виконання певних розрахунків тощо);
- тестування знань студентів з певного розділу (теми) або з певних окремих питань лекційного курсу;
- виступ на семінарських заняттях (з рефератом, в дискусії);
- перевірка розв'язання завдань (задачі, окремі розрахунки) тощо.

Критеріями оцінки є:

при усних відповідях:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та допоміжної літератури;
- аналітичні міркування, вміння роботи порівняння, висновки.

при виконанні письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

На семінарському занятті оцінюються:

- усні відповіді студентів;
- участь в обговоренні дискусійних питань;
- участь у ділових, рольових іграх та їх обговоренні;
- аналіз ситуаційних завдань та вміння доведення власної думки;
- підібрана інформація щодо прикладів з економічної практики;
- реферативні виступи, усні повідомлення тощо.

Оцінювання самостійної роботи студента.

Контроль самостійної роботи студентів здійснюється як під час аудиторних занять (на семінарах, практичних заняттях), так і у позааудиторний час.

Контроль самостійної роботи передбачає:

- визначення ступеня засвоєння матеріалу;
- визначення якості виконання завдань;
- своєчасне виконання і здача поточних завдань;
- оцінку знань, здобутих у результаті самостійної навчальної роботи.

2. Тематичний контроль.

Тематичний контроль є підсумком певного етапу вивчення навчальної дисципліни. Його мета – виявлення проміжних результатів засвоєння студентами змісту навчальної дисципліни.

Тематична оцінка визначається як середнє арифметичне набраних балів за поточну роботу при вивченні тем певного розділу.

3. Підсумковий контроль.

Вивчення двох розділів навчальної дисципліни «Основи психології та етика ділового спілкування» завершується виконанням підсумкової контрольної роботи. Її мета – виявлення кінцевого результату засвоєння студентами змісту навчальної дисципліни. Критерії оцінювання знань студентів за підсумкову контрольну роботу наводиться у пояснювальній записці до пакета тестових завдань.

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни «Основи психології та етика ділового спілкування» як предмета, вивчення якого передбачене освітньою програмою профільної середньої освіти для підготовки фахових молодших бакалаврів на основі базової загальної середньої освіти, здійснюється за 12-бальною шкалою (табл. 1), з подальшим переведенням семестрової оцінки в оцінку за національною шкалою «Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно» з визначенням рейтингу студента в балах за 100-бальною шкалою (табл. 2) та перенесенням підсумку у Відомість успішності з навчальної дисципліни.

Критерії оцінювання знань здобувачів освіти наведено в табл. 1:

Таблиця 1. Оцінювання навчальних знань студентів

Рівень досягнень	Бали	Критерії оцінювання знань студентів
I. Початковий	1 бал	Студент має уявлення з визначеної проблеми, за допомогою викладача може розпізнати окремі поняття курсу ««Основи психології»», що стосуються програмного матеріалу.
	2 бали	Студент намагається відтворити окремі поняття, за допомогою викладача або з використанням підручника володіє елементарними знаннями за програмою; обирає правильний варіант відповіді з двох запропонованих (на рівні «так – ні»).
	3 бали	Студент відтворює окремі поняття; називає окремі визначення; за допомогою підручника фрагментарно визначає їхні ознаки.
II. Середній	4 бали	Студент з використанням підручника дає визначення окремих понять, називає та неповно характеризує ознаки психологічних норм і правил.
	5 балів	Студент самостійно дає визначення окремих понять, називає та неповно характеризує ознаки психологічних особливостей особистості; з використанням підручника відтворює навчальний матеріал.
	6 балів	Студент самостійно, але неповно відтворює навчальний матеріал; за допомогою викладача аналізує психологічні закони; наводить приклади; намагається робити окремі висновки.
III. Достатній	7 балів	Студент самостійно і послідовно відтворює навчальний матеріал; розкриває суть понять; формулює неповні висновки.
	8 балів	Студент відповідає на поставлені запитання; дає порівняльну характеристику аспектів психології; намагається виявляти причинно-наслідкові зв'язки; розв'язує типові правові ситуації.
	9 балів	Студент вільно відповідає на поставлені запитання; самостійно розв'язує типові життєві та виробничі ситуації; чітко формулює висновки.

IV. Високий	10 балів	Студент обґрунтовано відповідає на запитання, передбачені навчальною програмою; самостійно аналізує і розкриває суть психології, узагальнює, систематизує, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; робить логічно побудовані та обґрунтовані висновки; розв'язує життєві ситуації.
	11 балів	Студент логічно, усвідомлено оперує навчальним матеріалом у межах навчальної програми; самостійно аналізує і розкриває зміст психологічних визначень та норм, моральності особистості, основних принципів у спілкуванні; робить логічно побудовані та обґрунтовані висновки.
	12 балів	Студент виявляє міцні та глибокі знання за програмою, може вести дискусію з конкретного питання щодо психологічних аспектів діяльності, виявляє особисту позицію щодо питань психології, вміє їх розв'язувати конфліктні ситуації, самостійно користується різними джерелами інформації; робить логічно побудовані та аргументовані висновки, використовує знання про психологічні явища.

Таблиця 2. Переведення оцінки за 12 бальною школою в оцінку за національною шкалою з визначенням рейтингу студента в балах

Оцінка за 12 бальною шкалою	Оцінка національна	Рейтинг студента, бали
12	Відмінно	100
11		96
10		93
9	Добре	89
8		84
7		79
6	Задовільно	73
5		69
4		64
3	Незадовільно	59
2		40
1		20